

Pumpička v akci

Koncept československých samopalů řady 23, 25, 24 a 26 byl na svou dobu revoluční a dá se říci, že překonal své současníky. Především myšlenka využít hmoty závěru kolem hlavně umožnila podstatně prodloužit hlavěň při zachování malé délky zbraně. Přeběh závěru je pouhých 120 mm. Hlavěň je dlouhá 285 mm a celá zbraň bez pažby je jen o 160 mm delší. Samopaly do té doby měly podstatně větší nepoměr celkové délky a délky (krátkosti) hlavně.

Technologie výroby československé zbraně byla velmi progresivní – rychlá, snadná a levná. Vynikající prvek je pojistka proti nechtěnému natažení závěru. Při otřesu zbraně nedojde vlivem setrvačných sil k nechtěnému napnutí závěru jako u jiných samopalů. Pojistka je tvořena napínací pákou, která se při ručním napínání mírně zvedne nad pouzdro závěru a závěr lze napnout. Méně informovaní střelci přítomnost pojistky ani nemusí postřehnout. K dalším lahůdkám patří spoušťové ústrojí nebo nabíječka na předpažbí. Prostě šlo a vlastně i nyní jde o skvělou zbraň.

ZBRAŇ

Samopal má neuzamčený dynamický závěr. V pouzdro závěru je závěr veden několika způsoby. Hlavně jde o „kulatinu v trubce“, dál částečně vpředu obepíná hlavěň, zespoda je držen proti pootočení šesti prolisy (tři na každé straně) a částečně drží na tyčce vyhadzovače. Při spuštění je částečně využito předzápalu, i když to na první pohled není patrné. Kvůli zvýšení spolehlivosti iniciace zápalu je zápalník o málo delší než je tře-

◀ Samopal 24, rok výroby 1952

ba. Při zasouvání náboje do komory se zápalník zastaví. Iniciuje zápalu, ale závěr se ještě několik desetin milimetru pohybuje vpřed. Než vzroste tlak prachových plynů ve vývrtné hlavě, je velká část impulsu rány pohlcena vpřed se pohybující

cím závěrem. Nakonec tlak prachových plynů přetlačí hmotu závěru a začne ho posouvat vzad.

Přitom nábojnici drží drápek vytahovače. Vyhazovač nábojnici v určitém místě vyhodí. Právě na místě vyhození je zřetelná

zralost a jednoduchost konstrukce. Vyhazovací okénko závěru je v místě okénka na pouzdře závěru. Také délka tyčky vytahovače je zvolena do tohoto místa. V jiné než výhozní poloze do zbraně nevniknou nečistoty.

Spoušťové ústrojí umožňuje střelbu jednotlivě i dávkou. I tady je vidět jednoduchá a vysoce spolehlivá konstrukce. K přerážení režimu palby střelec nepotřebuje žádný zvláštní přepínač. Prostě pokud se stiskne spoušť málo, je přerušovač v dosahu závěru a střílí se

